

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D., a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

žalobce: **SVJ Umělecká 586**, IČO 24284718
sídlem Umělecká 586/9, Praha 7
zastoupený advokátkou JUDr. Jindřiškou Kořínkovou
sídlem Melantrichova 20, Praha 1

proti
žalovanému: [REDACTED], narozený dne [REDACTED]
bytem [REDACTED], [REDACTED]
zastoupený advokátem JUDr. Mgr. Pavlem Koskem
sídlem Pernštýnská 40, Pardubice

zaplacení částky 1 511 412 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce i žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad orlicí ze dne 11. 8.2025, č.j. 214 C 6/2022-412,

takto:

Rozsudek okresního soudu se v odvoláním napadených výrocích pod body II – V **zrušuje** a v tomto rozsahu se věc **vrací** soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

- Okresní soud shora uvedeným rozsudkem připustil změnu žaloby, podle které se žalobce nově domá po žalovaném zaplacení částky 1 511 412 Kč s blíže popsáním příslušenstvím spočívajícím v úrocích z prodlení (výrok I), žalovaného zavázal k povinnosti zaplatit žalobci částku 64 341 Kč s blíže popsányými úroky z prodlení (výrok II), zamítl další část žalobního požadavku o zaplacení dalších 1 447 071 Kč s příslušenstvím (výrok III), žalobci uložil povinnost nahradit žalovanému náklady řízení v částce 508 415 Kč v třídní lhůtě splatnosti k rukám jeho zástupce (výrok IV) a žalovanému uložil povinnost nahradit České republice částku 2 153 Kč na nákladech řízení státu do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Ústí nad Orlicí (výrok V).
- Tímto rozhodnutím okresní soud rozhodoval o požadavku žalobce na náhradu škody po žalovaném, kterou měl žalobci způsobit při výkonu funkce statutárního orgánu žalobce – společenství vlastníků, a to v období od 10. 2. 2015 do 24. 1. 2018 v pozici pověřeného vlastníka a v období od 24. 1. 2018 do 16. 7. 2019 ve funkci předsedy žalobce. Žalobce v průběhu řízení označil a popsal celou řadu případů, v nichž žalovaný jednal v rozporu s požadavky vyjádřenými v ust. § 159 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tedy nikoliv s nezbytnou loajalitou, potřebnými znalostmi a pečlivostí, když pouze s některými jednáními však ale spojoval vznik újmy žalobce a jeho požadavek na náhradu takové škody. Typově šlo o případy, kdy žalovaný 1/ v různých případech vyčerpal z účtu společenství vlastníků jednotek finanční prostředky, aniž prokázal, jak s nimi naložil 2/ bez souhlasu společenství vlastníků jednotek uzavřel se společností Raiffeseisen stavební spořitelna, a.s. úvěrovou smlouvu, z níž vyčerpal část úvěru, přičemž k tomu došlo ještě před tím, než společenství vlastníků jednotek schválilo záměr rekonstrukce domu žalobce a než fakticky došlo k zahájení těchto prací, s čímž byla spojena povinnost hradit úroky z úvěru, resp. tyto úroky byly hrazeny zcela zbytečně na úkor žalobce, 3/ v dalších případech žalovaný realizoval finanční transakce mimo rámec smluvního vztahu a bez schválení shromáždění vlastníků jednotek, případně šlo o duplicitní platby, 4/ po skončení výkonu funkce neprovedl řádné Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

vyúčtování, resp. nedoložil rozdíl zůstatku úvěru a stav hotovosti na pokladně žalobce a 5/ řádně nevymáhal neuhrazené příspěvky na správu domu a pozemku od některých členů společenství.

3. Žalovaný se v průběhu řízení bránil tím, že funkci pověřeného vlastníka žalobce, případně pak předsedy žalobce, vykonával řádně v souladu se zájmy žalobce. Za tím účelem realizoval přípravu a následnou realizaci rekonstrukce domu žalobce včetně jeho financování hypotečním úvěrem, přičemž toto bylo schváleno 100 % všech hlasů členů společenství vlastníků jednotek, byť se tak stalo až následně. Ke sporným finančním transakcím žalovaný poskytl svá (základní) vysvětlení včetně toho, že rekonstrukce byla nakonec realizována nikoliv se společností FATO a.s., resp. společností MONASTENT s.r.o., ale až se společností Gelnea s.r.o., a to s menším rozsahem prací, než bylo původně dojednáváno předchozími dodavateli, kteří nakonec dodávku díla odmítli.
4. Soud prvního stupně nakonec vyhověl žalobě pouze částečně, jednak přiznal na náhradě škody duplicitní platbu za advokátní služby Mgr. Saidlové ve výši 12 100 Kč a platbu vodovodům a kanalizacím ve výši 20 130 Kč. Rozdíl v zádržném ze smlouvy o dílo se společností Gelnea s.r.o. ve výši 20 000 Kč a schodek závěrečného vyúčtování pokladny v částce 12 111 Kč. Celkem takto přiznal 64 340 Kč včetně úroků z prodlení.
5. Ostatní nároky soud prvního stupně zamítl především s obecným závěrem, že nebylo prokázáno, že by žalovaný s těmito prostředky nakládal v rozporu se zájmy žalobce, že by se jejím držením nějak obohatil, nebo že by použil finanční prostředky na jiný účel, než byly úvěrující bankou poskytnuty. Pochybení žalovaného neshledával ani v tom, že část finančních prostředků čerpaných z úvěru, který byl částečně vrácen společností FATO, držel žalovaný v hotovosti a z pohledu žalobce netransparentně s těmito prostředky nakládal. Ačkoliv soud prvního stupně uznal, že účetnictví žalobce žalovaný nevedl řádně, nebylo prokázáno, že by finanční prostředky někde chyběly, nároky dodavatele společnosti Gelnea s.r.o. byly uspokojeny, a pokud žalovaný některé finanční transakce činil ve prospěch jiných subjektů, přijal jeho vysvětlení, proč se tak stalo, neuznal ani nároky žalobce na úhradu úroků za předčasné čerpání úvěru k financování prací, které proběhly reálně až později. Výše úroků by i přes neprodlené zahájení stavebních prací byla stejná a na straně žalobce by tak žádná škoda nemohla vzniknout. Škodou pak nemůže být ani ta část nároku žalobce, která souvisí s nevymáháním dlužných příspěvků od spoluvlastníků, když v tomto směru je sice účetnictví neprůkazné, ale současně i nyní probíhá vymáhání příspěvků od žalobce, které jsou nadále sporné. Částečně své úvahy podpořil i tím, že policejní orgán i státní zástupce opakovaně došli k závěru, že žalovaný se nedopustil trestného přechinu zpronevěry.
6. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání oba, tedy jak žalobce, tak žalovaný.
7. Žalobce především namítá nepřezkoumatelnost rozsudku soudu prvního stupně, a to zejména pro absentující závěry o tom, které skutečnosti má soud za prokázány a které nikoliv, přičemž se v tomto směru dovolává toho, že by to měl být žalovaný, který by měl tvrdit a prokazovat, že jednal s péčí řádného hospodáře. Soudu prvního stupně dále vytýkal nesprávné právní posouzení věci z toho pohledu, že ten nedůvodně vycházel z úvahy o tom, že pokud nebyl žalovaný shledán odpovědným v trestněprávní rovině, nemůže být takový závěr aplikován i na případnou odpovědnost v rovině občanskoprávní. Dále vedl polemiku s jednotlivými dílčími nároky a závěry soudu v těch částech, kdy soud prvního stupně neuznal nároky žalobce za důvodné.
8. Žalovaný pak své odvolání mířil do té části rozsudku soudu prvního stupně, která mu ukládala platební povinnost ve prospěch žalobce, a to tím, že namítal, že ze strany soudu prvního stupně nebyl poučen ve smyslu ust. § 118a odst. 1 o.s.ř. tak, aby doplnil svá tvrzení ve vztahu k částkám, pro které bylo žalobě částečně vyhověno. Sám pak v odvolání uplatnil vůči žalobci své vlastní pohledávky ve výši 10 674 Kč spočívající v nevráceném přeplatku dlouhodobých záloh evidovanou v účetnictví žalobce, pohledávku ve výši 23 460 Kč tvořenou bezdůvodným obohacením ze strany žalobce, evidovanou v účetnictví žalobce a pohledávku ve výši 77 111,90 Kč, která byla na

žalovaného převedena smlouvou o postoupení pohledávky z 11. 9. 2015 uzavřenou se společností KATE-stav s.r.o.

9. Odvolací soud projednal obě odvolání žalobce i žalovaného, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně (v rozsahu napadeném odvoláními, tedy mimo výroku I, jímž došlo k připuštění změny žaloby), a aniž přitom nařizoval jednání podle § 214 odst. 2 písm. d/ o.s.ř., rozsudek soudu prvního stupně podle § 219a odst. 1 písm. b/ o.s.ř. zrušil pro nepřezkoumatelnost.
10. Předně odvolací soud má potřebu připomenout znění ust. § 157 odst. 2 o.s.ř., podle kterého soud v odůvodnění svého písemně vyhotoveného rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková jistění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé.
11. Jestliže rekapitulované pravidlo ust. § 157 odst. 2 o.s.ř. vyžaduje od soudu prvního stupně předně uvedení, čeho se žalobce domáhal a z jakých důvodů, a jak se ve věci vyjádřil žalovaný, je třeba, aby v případě, kdy žalobce jako v této věci vůči žalovanému uplatňuje několik samostatných nároků, byť spojených jednotícím názorem, že tyto nároky vycházejí z porušení povinnosti žalovaného jako člena voleného orgánu žalobce podle § 159 odst. 1 o.z., pak by soud měl v textu rozsudku v první části svého rozhodnutí – odůvodnění popsat, ale vzájemně také oddělit jednotlivé dílčí nároky. Takový požadavek není samoúčelný, zvláště v této projednávané věci, v níž žalobce popisuje mnoho dílčích pochybení žalovaného, ale jen s některými spojuje své nároky na náhradu škody, a právě jen tyto nároky mají být předmětem posuzování.
12. Obdobně pak by měl soud prvního stupně v odůvodnění rozsudku ke každému jednotlivému dílčímu nároku zachytit vyjádření žalovaného, a to jednak ke skutkovým tvrzením žalobce a jednak také případně k právnímu hodnocení, činí-li je.
13. Takové vymezení dílčích nároků žalobce, stanoviska žalovaného pak je základem pro úvahu o tom, která případně právně relevantní skutková tvrzení žalobce byla žalovaným označena jako sporná, či nesporná, a v případě těch sporných pak zda a jaké bylo vedeno dokazování, s jakým výsledkem, tedy jaká učinil soud prvního stupně k jednotlivým dílčím skutečnostem skutková zjištění a proč, aby tak ve vztahu ke každému dílčímu nároku bylo možné pracovat se skutkovým závěrem o skutkovém stavu, který pak by posléze bylo možno také právně hodnotit.
14. Rozsudek soudu prvního stupně nemá být koncipován tak, že bude do jeho odůvodnění přebírána textace žalobcova tvrzení, případně vyjádření žalovaného takzvaně „bez ladu a skladu“, aniž si soud prvního stupně dá práci s vyhodnocením, které skutečnosti jsou podstatné a které nikoliv a tomu přizpůsobí popis skutkové verze žalobce a obrany žalovaného, a to ve vztahu ke každému dílčímu uplatněnému nároku.
15. To vše v této věci mělo být rámováno úvodní úvahou soudu prvního stupně o tom, v jakém postavení žalovaný ve vztahu k žalobci v relevantním období byl (žalobce tvrdil, že žalovaný byl nejprve v období od 10. 2. 2015 do 24. 1. 2018 ve funkci pověřeného vlastníka a posléze v období od 24. 1. 2018 do 16. 7. 2019 ve funkci předsedy žalobce) a bylo tak třeba namíste tyto informace si nejen skutkově ověřit, ale následně pak vyhodnotit i se zřetelem na to, jaká práva a povinnosti žalovanému z tohoto postavení vyplývala, včetně toho, zda tu byly případně i nějaké další osoby, které byly v podobném postavení, případně v postavení kontrolním. Žalobcem označované období od počátku roku 2015 do poloviny roku 2019 je obdobím relativně dlouhým, během tohoto období nepochybně mohly být činné i jiné orgány společenství vlastníků včetně shromáždění vlastníků. A je otázkou, zda a jakým způsobem záležitosti týkající se rekonstrukce a jeho financování byly projednávány, schvalovány, kontrolovány ze strany žalobce, resp. jeho dalších orgánů. To jsou Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

okolnosti, kterými se soud prvního stupně vůbec nezabýval, ale které mohly mít pro posouzení odpovědnosti žalovaného význam.

16. Za podstatnou považuje výhradu žalobce odvolací soud i tu, že žalobce opakovaně, naposledy ještě v závěrečném návrhu, se dovolával toho, že to je žalovaný, který nese v předmětném řízení důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, že je tedy na něm, aby k žalobcem označovaným transakcím poskytl vysvětlení a následně označil důkazy k tomu, aby unesl důkazní břemeno o tom, že s povinností řádného hospodáře při výkonu funkce statutárního orgánu žalobce jednal. Žalobce výslovně poukazoval na ust. § 52 odst. 2 zákona o obchodních korporacích, odkazoval i na rozhodnutí Nejvyššího soudu 29 Cdo 6035/2016, nicméně soud prvního stupně na tuto základní argumentaci a připomínku žalobce nereagoval a tím zatížil řízení vadou. Od počátku si totiž soud prvního stupně měl vyjasnit, který z účastníků má povinnost tvrdit jaké skutečnosti, a pokud si nejen na počátku řízení, ale dokonce ani před svým vlastním rozhodnutím toto neujasnil (v textu rozhodnutí se nenachází žádná úvaha soudu prvního stupně o tom, zda názor žalobce o obrácení důkazního břemene je důvodná, či nikoliv), pak je zřejmé, že tady absentuje základní úvaha o tom, který z účastníků má povinnost tvrdit jaké skutečnosti a tyto skutečnosti také prokazovat. Bylo-li by totiž možné použít ust. § 52 odst. 2 zákona o obchodních korporacích o obrácení důkazního břemene při posuzování, zda člen orgánu jednal s péčí řádného hospodáře, pak by celý průběh řízení a následně pak rozhodnutí soudu prvního stupně musel být postaven na jiných úvahách včetně jiné procesní odpovědnosti za výsledek sporu.
17. S otázkou břemene tvrzení a důkazní souvisí také aplikace ust. § 135 odst. 1 o.s.ř. a vázanost soudu rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestní čin, přesátnepuk nebo jiný správní delikt, a kdo je spáchal. Toto pravidlo je však aplikovatelné pro situace, kdy bylo o trestném činu, přestupku či jiném správním deliktu rozhodnuto, včetně toho, kdo je spáchal, ale nikoliv pro situaci, kdy k takovému rozhodnutí nedošlo. Okolnost, že žalovaný nebyl uznán vinným z nějakého trestného činu či přestupku, neznamená bez dalšího, že nemůže být odpovědný v občansko-právní rovině.
18. Bez ohledu na nepřezkoumatelnost z pohledu břemene tvrzení a břemene důkazního o tom, zda žalovaný jednal s péčí řádného hospodáře, resp. v souladu s ust. § 159 odst. 1 o.z., neodpovídá rozsudek soudu prvního stupně ani dalším požadavkům. Shora zmíněný požadavek, aby jednotlivé dílčí nároky žalobce byly odděleny, tyto srozumitelně popsány z hlediska základních relevantních právně významných skutečností a s následným vyjádřením žalovaného, totiž pak mají být základem pro úvahu o tom, která tvrzení byla nesporná, která tvrzení sporná, ale byla žalobcem, případně pak žalovaným prokázána, a tedy ve vztahu ke každému z dílčích žalobních požadavků, jaký je skutkový závěr, tedy včetně závěru o tom, že je nějaký skutkový stav prokázán, anebo případně ten který z účastníků neunesl své břemeno důkazní a nepodařilo se mu svoji verzi o skutkovém stavu v tomto dílčím nároku prokázat. Je totiž rozdíl mezi situací, kdy je nějaká skutková právně významná okolnost prokázána, anebo se některému z účastníků i přes poučení podle § 118a odst. 3 o.s.ř. taková skutečnost nepodařila prokázat. Přestože důsledky jsou stejné, procesní postup k tomu je jiný a vyžaduje i odlišný postup soudu. Hlavně pak takový výstup musí být v rozhodnutí vysvětlen.
19. Byl-li by některé z dílčích nároků po provedeném dokazování v takovém stavu, že by ta která verze žalobce či žalovaného zůstala neprokázána, mohl by být takový závěr učiněn pouze tehdy, pokud ve vztahu k tomuto dílčímu nároku soud prvního stupně tomu z účastníků, jenž byl zavázán k povinnosti tvrzení a důkazní, poskytl poučení podle § 118a odst. 1 a odst. 3 o.s.ř. o tom, že je třeba nějaké tvrzení k úspěchu buď žalobce, či žalovaného poskytnout, resp. totéž ve vztahu k důkazním návrhům. Takové procesní kroky nejen v postupu soudu prvního stupně ve vztahu ke každému z nároků absentují, ale nutně pak absentují i v rozsudku, a i z tohoto pohledu tento rozsudek pak činí nepřezkoumatelným.

20. Přestože tedy rozsudek soudu prvního stupně je relativně rozsáhlý, obsahuje řadu úvah, tyto úvahy ale nejsou vystavěny na pravidlech o řádném odůvodnění rozsudku, na pravidlech tom, který z účastníků má povinnost tvrzení či důkazní, na tom, které skutečnosti ten který z účastníků prokázal, či naopak neprokázal, ačkoliv byl řádně poučen, a tedy že by byl výsledkem řádné soudcovské úvahy.
21. Kriticky lze přitom hodnotit i tu část odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, kde ten pracuje s prezentovanými názory účastníků, názory svědků, aniž výslovně je v odůvodnění vyloženo, co z toho má soud za prokázané, a co nikoliv, případně proč. V tomto kontextu připomíná odvolací soud pravidlo vyjádřené rovněž v ust. § 157 odst. 2 o.s.ř., že je nepřípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy, tedy v zásadě není úkolem soudu prvního stupně reprodukovat do odůvodnění rozsudku přednesy účastníků a svědků, neboť úkolem soudu je vyložit, co z těchto přednesů účastníků, případně svědků, má za prokázané, a co nikoliv, a proč.
22. Za tohoto stavu nemá odvolací soud podklad k (ani částečnému) věcnému přezkumu rozsudku, neboť jeho v odůvodnění vyjádřené názory jsou vystavěny na nejistém skutkovém základě. Polemizovat pak za této situace s úvahami soudu nemá smysl.
23. Z důvodu nepřezkoumatelnosti tedy odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil, když byl napaden zcela jak odvoláním žalobce, tak žalovaného a věc vrátil (vyjma nenapadeného výroku I) soudu prvního stupně podle § 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. k dalšímu řízení. Soud prvního stupně v dalším průběhu řízení především vyhodnotí postavení žalovaného v označeném období z pohledu jeho povinností jako pověřeného správce či předsedy společenství, vyhodnotí, zda z toho vyplývající povinnosti mají vliv i na procesní náhled na postup v řízení v této věci, tedy na aplikaci ust. § 52 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, že to je on, kdo má tvrdit a prokazovat, že jednal s péčí řádného hospodáře, podle toho pak rozhodne, koho z účastníků tíží břemeno tvrzení a břemeno důkazní ve vztahu k té které skutkové okolnosti a se zřetelem na to pak bude posuzovat jednotlivé dílčí nároky. To tím způsobem, že tyto nároky od sebe oddělí, vyhodnotí, které skutkové okolnosti jsou relevantní, či nikoliv, případně v součinnosti s účastníky po poučení dle § 118a o.s.ř. odst. 1, resp. 3 o.s.ř. si splnil svoji poučovací povinnost o poskytnutí relevantního tvrzení, či označení důkazů a zda lze učinit nějaký závěr o skutkovém stavu, či případně závěr o tom, že některý z účastníků neunesl své břemeno tvrzení, případně břemeno důkazní. Podle toho pak také vyloží své úvahy o dokazování z pohledu, které skutečnosti má z kterého důkazu za prokázané a případně proč. Postupem podle § 132 a násl. o.s.ř. V tomto směru také přihlédně k ust. § 135 o.s.ř. z toho pohledu, že nebude moci ve svých úvahách vycházet z toho, že nebyl-li žalovaný odsouzen pro trestný čin, přestupek či jiný správní delikt podle zvláštních předpisů, neznamená to, že by tu nemohla být dána jeho občanskoprávní odpovědnost; platí totiž ve smyslu ust. § 135 odst. 1 o.s.ř., že soud je vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů, a tím, kdo je spáchal, tedy pouze tehdy, pokud došlo k uznání viny pro konkrétní trestný čin, přestupek či jiný správní delikt. Postavit svoji argumentaci na tom, že žalovaný nebyl odsouzen, resp. se nedopustil přestupku či jiného správního deliktu, není bez dalšího možné.
24. V dalším průběhu řízení se pak bude zabývat případně i těmi nároky, které se žalovaný snažil uplatňovat ve svém odvolání, resp. ve svém vyjádření k odvolání žalobce zejména z toho pohledu, zda takto uplatněné nové nároky jsou v této věci ještě přípustné, či nikoliv, a teprve poté, co uzavře, že takové uplatnění nových nároků k započtení je přípustné, bude se jimi zabývat.
25. O nákladech řízení za fázi před soudem prvního stupně ani za odvolací řízení odvolací soud nerozhodoval, neboť tímto rozhodnutím řízení nekončí a o nákladech tak za této situace podle § 151 odst. 1 není prostor rozhodovat.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].

Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné, dovolání by bylo přípustné za splnění předpokladu ust. § 237 o.s.ř., a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto usnesení u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Pardubice 25. února 2026

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted].